

Fiiggetlen Hajduság

Politikai, közgazdasági és fűrdőügyi hetilap.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:
KOVÁCS KÁLMÁN
lapfőmunkács.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfi-
zetőknek 3 pengő. — Lapzártá
pénteken délelőtt 11 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszló. I., Horthy
Miklós-ut 2. sz. alatt, ahová a
lapra vonatkozó összes pénz-
és levélküldemények intézendők.

Hősihalott Leventék.

Az ellenséges légitámadások pusztító erejét a leventefiúság lendületes munkája, hősi helytállása gyengíti. Ahol a romboló, otthonokat pusztító és embereket gyilkoló bombák lehullanak, azonnal megjelennek a leventék. Életet mentenek, elsősegélyt nyújtanak, tüzet oltanak és romokat takarítanak. — A leventék légtámadás munkájának Pestszenterzsébeten volt az első hősihalottja. Berecz József levente az április 3-i emlékeztető első nappali támadás közben, amikor az első bomba-hullám elvonult, kifutott szülei házából és egy szomszédos, rombadólt házból két embert kimentett. Egy harmadik sebesülten foglalkozott, első segélynyújtott, amikor újabb bombahullám érkezett és egy lehellő bomba azt a házat érte, ahol ő is tartózkodott. A légnyomás holtan vetette át a szomszédos ház udvarára.

Szülei házában, ahonnan kifutott, semmi baja sem esett. Berecz József levente a III. korcsoport tagja volt, 1924 május 29-én született Nagykanizsán, 4 polgári végzettséget szerzett, a támadás napján, amikor az üzletek zárva vannak, lakásán érte a támadás és onnan sietett ki két bombahullám között elsősegélyt nyújtani, mert ez volt a különleges kiképzése.

A leventék tüzoltó munkájának két hősihalottja van Pestszenterzsébeten: Nagy József és Pap László, a pestszenterzsébeti I. körzet II/3. csapatának tagjai. A járási bíróságot érte bombatalálat, ők bajtársaikkal együtt siettek a tűz oltására. Vizet hordtak a tűzoltáshoz, amikor a második támadó hullám pusztítása közben bombatalálattól hősihalált haltak. Nagy József 1924 március 9-én született Orosházán, édesapja hadirokkant, tanonc volt és szüleinél az Árpád-u. 10. számú házban lakott. — Pap László 1928 február 5-én született Budapesten, gyármunkás volt és szülei az Árpád-u. 23. számú házban lakott.

A hősi leventéket — a leventefiúság légtámadás mentőmunkájának első halottait — április 6-án temették el. Leventebajtársaik diszszakasszal vonultak ki a temetésre. Azzal a gondolattal kísérték őket utolsó útjukra, hogy ezek az ifjú hősök minden magyar leventefiúnak eszményképei a bátor helytállásban és kötelességteljesítésben. (LHK.)

Biztosításait előnyös feltételekkel kötheti: **Gáll terményesnél.**

Borsó, bab, répa, lucerna, lóhere, vetőmag, Péti-só kapható: **Gáll terményesnél.**

Állami kedvezmény szikjavításra.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a szikes szántóföldek javítására kedvezményes állami kölcsönt engedélyez.

A kölcsön csak annak a birtokosnak nyújtható, akinek javítandó földjét belviz, vagy feltörő talajviz el nem árasztja, akinek ingatlanja nagyobb adóssággal nincsen megterhelve és akiről a község előjárósága, illetve a város polgármestere igazolja, hogy a kölcsön visszafizetése a kérelmező anyagi helyzeténél és megbízhatóságánál fogva biztosítottak látszik.

A birtokos a kölcsönt a birtok nagysága szerint egy, vagy több hold szikes szántóföld javítására kérheti és a kölcsön a javítás költségeihez mérten a miniszter által megállapított összeg erejéig nyújtható.

A kölcsön 12 évre szól, 2 évig kamatmentes és a harmadik évtől kezdődően évente 2 százalékos kamatozás mellett, kamataival együtt 10 év alatt évi egyenlő részletben törleszthető.

A kölcsön telekkönyvi bekebelezés nélkül, egyszerű kötelezvény mellett folyósítható.

Ha a birtokos a kölcsön részleteinek és kamatainak visszafizetését hét és fél évig teljesen teljesítette, úgy a m. kir. földművelésügyi miniszter ur a kölcsönösszeg hátralévő egynegyed részét elengedi.

Azoknak a birtokosoknak, akik az állami kedvezményes kölcsönt igénybe öhajítják venni, a javítandó szikes földjét a m. kir. földművelésügyi minisztérium szakértője ingyen megvizsgálja és tanácsot, utasítást ad a javítás helyes keresztülvitelére.

De a szakértő a birtokos kérésére az ingyenes talajvizsgálatot akkor is megtartja, ha a birtokos állami kölcsönt nem igényel és a javítás költségeit a sajátjából kívánja fedezni.

Az a birtokos, aki a kölcsönt igénybe vette, köteles szikes szántóföldjén a javítást a m. kir. földművelésügyi minisztérium szakértőjének tanácsa és utasítása szerint, a mésztelen szikesnél meszes sárgafölddel való megterítéssel, vagy a rendelkezésre bocsátott mészkőporral, illetve mészsizappal, a meszes-szódás és lúgos szikesnél pedig a rendelkezésére bocsátott gipszporral elvégezni és a kölcsönvett összeget a földmunkások napszámbéreinek kifizetésére, illetve a javító anyag beszerzésével és vasuti szállítással kapcsolatban felmerülő költségek fedezésére fordítani.

A javításhoz szükséges mészkőport, mész iszapot, illetve gipszport az állam szerzi be és azt a birtokos földjéhez legközelebb eső vasuti állomásra, vagy amennyiben lehetséges, a vasuti nyílt pálya azon szelvényére, amely földjéhez legközelebb esik leszállíttatja. A

javítóanyag beszerzésének és vasuti szállításának költségeit az állam a birtokosnak nyújtandó kölcsönterhére előlegezi.

A leszállított javítóanyagot a gazda tartozik az állomáson átvenni, a vasuti kocsiból a saját költségén kirakni és a kirakás helyéről a fekbérmentes idő alatt szántóföldjére elfuvarozni.

Ha a birtokos a mészsizappal, mészkőporral vagy gipszporral történő javításra állami kölcsönt nem kíván igénybevenni, a megfélelő javítóanyagot az állam kedvezményes áron bocsátja rendelkezésre.

Az állam a kölcsön segítségével, vagy állami ellenőrzéssel megjavított szikes szántóföldeknek eddig megállapított földadóját 15 éven belül nem fogja felemleni.

A kölcsön igénylésére vonatkozó bejelentést a község előjáróságánál, illetve a város polgármesterénél kell megtenni. A jelentkezésnél a birtokosoknak igénybejelentőt kell kitölteni és aláírni, amelyben bejelenti, hogy ez évben hány kat. hold szikes akar megjavítani, a javítást mikor akarja végezni és arra milyen összegű állami kölcsönt kér. Ezután a m. kir. földművelésügyi minisztérium szakértője a talajvizsgálatot elvégzi és a szaktanácsokat megadja. Ha a szikes szántóföld a szakértő véleménye szerint légitő jó eredménnyel javítható, akkor a „Szikjavítások országos irányításának és végrehajtásának miniszteri biztosa” a kötelezvény aláírása után a kölcsönt kiutaltatja, illetve a szükséges javítóanyagot leszállíttatja.

Mivel mindezeknek elintézése bizonyos időt vesz igénybe, kívánatos, hogy azok a birtokosok, akik szikes szántóföldjüket javítani akarják, szándékukat legalább néhány hónappal a javítás megkezdése előtt bejelentésük, hogy a pénz, illetve a javítóanyag a javítás megkezdésének időpontjára rendelkezésükre álljon.

Aki szikes talajának javítására vonatkozólag részletesebb tájékoztatást kíván kapni, az forduljon közvetlenül a Szikjavítások országos irányításának és végrehajtásának miniszteri biztosaához. Címe röviden: Szikjavítások miniszteri biztosa, Szeged, Alsókikötősor 1. sz.

Eladó házudvar

A Ceglédi-utca 33. számú házudvar 680 négyszögöles telekkel, 2 cserepes lakóházzal, esetleg két részben is eladó. Értekezni lehet: a tulajdonossal, a helyszínen. Ugyanott eladó egy 8 méteres asztagrakó létra.

Eladó telek. Török-utca 19. sz. alatt egy jófekvésű pusztatelekek eladó. Érdeklődni lehet: Kossuth-u. 49.

Eladó Hajnal-utca 2. számú ház kb. 80 négyszögöl kerttel. Értekezni lehet: Jügánott, Gáti Tóth-utca 9. sz. alatt.

Polgármesteri jelentés a város múltévi állapotáról

Részleteket közlünk lapunk hátsólapján mai számunktól a dr. Márton Gábor polgármesterünk által a képviselőtestület elé terjesztett 1943. évi jelentésből. A jelentés a következő:

1943., a háboru negyedik éve, városunk életében is a megpróbáltatások időszakává vált.

1942. évi beszámolóim előterjesztésekor annak a reménykedésnek adtam kifejezést, hogy 1943. meghozza az emberiség által várt békét és megindulhat a háboru vérgőzös levegőjében eldurvult lelkek újjáépítése s a megbénult gazdasági élet új erőre kap. Csalódnom kellett. A háboru szörnyű démona még nem elégtelen meg a vérontást, még mindig több és több áldozatot követel. A háboru színtere nem szűkül, hanem folytonosan újabb és újabb területre terjed ki.

És szomorúan kell megállapítanunk, hogy a jelenlegi hadviselés minden humanizmus nélkül, eldurvult, barbár kegyetlenséggel pusztít védtelen polgárokat: asszonyokat, gyermekeket és aggodalmakat. Máról-holnapra városok, felbecsülhetetlen értékű műkincsek és értékek pusztulnak el.

Természetes, hogy ez a katalizma megbontott minden etikai és gazdasági törvényszerűséget, az emberi élettel együtt bizonytalanra tette a gazdasági életet is. Ez nemcsak nemzetközi, hanem országos, sőt a kisebb községeket illetően is áll. Még továbbmenve, a magánháztartásokban is súlyos nehézségeket, megpróbáltatásokat okoz. A fejlődés, az építőmunka megállott. Ilyen körülmények között a várost illetően minden törekvésem arra irányult, hogy a rendkívüli helyzet következtében korlátozott mennyiségben rendelkezésre álló elsőrendű közszükségleti cikkeket előteremtsem és azt igazságos arányban osszam szét a fogyasztóknak. A másik cél pedig, ami előttem lebegett: a város értékeinek, vagyonaiknak csorbítatlan fenntartása és jobb időkre való átmentése.

A háborus viszonyok által előidézett bizonytalanság, az anyagbeszerzések lehetetlensége következtében a város fejlesztésére, a fűrdőüzem korszerű kiépítésére természetesen nem kerülhetett sor. A hajtatókertet, üvegháztelep megépítésének tervét is el kellett ejteni. Jobb időkre kellett elhalasztani, mert az Anyaggazdálkodási hivatal az építkezéshez szükséges anyagot a Földművelésügyi Minisztérium és dr. Tasnádi Nagy András országgyűlési képviselőnk támogatása ellenére sem utalta ki. (Folyt. köv.)

Eladó lebontásra oltó áron, 1945. szeptember 1-ig lakható ház. Értekezni lehet: Arany János-utca 8. sz. alatt, Kathy Imréné tulajdonossal.

Elsősegélynyújtási tanfolyamok záróvizsgálója.

A Légoltalmi Liga hajdusoboszlói csoportjának rendezésében sorozatosan képezik a helybeli orvosaink a város lakosságát elsősegélynyújtásra.

Április 21-én, pénteken vizsgáltak a dr. Soós János orvos tanítványai a városháza tanácstermében, akik közül szép és eredményes haladásukért a következők nyertek bizonyítványt:

Dr. Márton Gézané, Rákóczi-u. Adam Mihályné, Adam-u. 65, dr. Balla Istvánné, Bocskay-u. 40, Bana Margit, Bethlen-u. 15, Bencsik Jánosné, Bethlen-u. 7, Bordán Margit, Földvár-u. 14, Bunkóczi Károlyné, Bethlen-u. 8, Burger Tihamérné, Major-u. 36, Császi Piroska, Kossuth-u. 47, Császi Ferencné, Szurmai-u. 1, Cseh Eszter, Kereszt-u. 15, Décsi Amália, Major-u. 41, Décsi Margit, Major-u. 41, Domokos Jánosné, Major-u. 10, Erdős Juliánna, Rákóczi-u. 85, Erdős Ida Rákóczi-u. 85, Farkas Albertné, Major-u. 28, Feldmann Lili, Major-u. 20, Fehér Imréné, Nap-u. 12, Feldmann Magda, Major-u. 20, Karacs Eszter, Rákóczi-u. 127, Kaszás Istvánné, Wekerle-u. 20, Kátai Róza, Földvár-u. 30, Kenyeres Erzsébet, Rákóczi-u. 114, Gy. Kovács Antalné, Beke-u. 16, Klárik Jánosné, Szurmai-u. 4, Lengyel Julia, Torók-u. 4, Lente Eszter, Rákóczi-u. 37, Lovass Mihályné, Szurmai-u. 23, Márton Margit, Kőlcsey-u. 25, Molnár Róza, Szurmai-u. 14, Nagy Ambrusné, Földvár-u. 41, Nagy Jánosné, Rákóczi-u. 54, Nagy Piroska, Torók-u. 18, Rácz Magda, Major-u. 12, Rácz Róza, Holló-zug 2, Csonka Imréné, Dóró-zug 2, Rozsvai Lászlóné, Isonzó-u. 8, Rozsvai Sándorné, Rákóczi-u. 71, Somogyi Erzsébet, Kossuth-u. 58, Szatmári Margit, Lovass-u. 57, Szoboszlai Erzsébet, Szurmai-u. 36, Szabó Margit, Szurmai-u. 25, Szabó Agnes, Major-u. 16, Szegedi Józsefné, Isonzó-u. 1,

Szűcs Piroska, Dóró-zug 8, Szkupin Etelka, Nap-u. 12, a, R. Tóth Jánosné, Zakar u. 58, Tóth Piroska, Bethlen-u. 11., Tóth Emma, Bethlen-u. 11., Tóth Magda, Rákóczi-u. 129., Tóth Sándorné, Rákóczi-u. 125., Váczi Hajnalka, Földvár-u. 16., Vágó Erzsébet, Kőlcsey-u. 28., Széles Piroska, Bőszörményi-u. 11., Petrovics Irén, Árpád-u. 40., Hajdu Vera, Major-u. 22.

Április 22-én, szombaton délután a dr. Adam Gyulané dr. Török Anna orvos növendékei tettek bizonyítványt felkészültségükről. E csoport tagjai közül a következők nyertek bizonyítványt:

Auferber Pálné, Bakó Erzsébet, Balla Eszter, Balla Sándorné, Balázs Irma, Bencze Etelka, Borbély Margit, Borbély Ferencné, Csizsár Ida, Csizsár Juliánna, Farkas Gyulané, Fehér Lidia, Grósz Ilona, Jakab Istvánné, Juhász Istvánné, Kigyós Sándorné, Kiss Róza, Komlói Margit, Komlói Juliánna, Kozma Istvánné, Kunkli Ferencné, Magyar Ida, Nagy Etelka, ifj. Nagy Sándorné, Nagy Károlyné, Nagy Erzsébet, Onodi Jánosné, Péter Margit, Pocsik Lajosné, Rosenfeld Hermína, Sári Eszter, v. Sándor Bernátné, Sári Margit, Somogyi Amália, Sternberg Lajosné, Szabó Róza, Szabó Károlyné, Szabó Margit, Szabó Erzsébet, Székely Sándorné, Széll Róza, Talicska Juliánna, Toth Róza, Turi Gaborné, Varga Zoltánné, Varga Julia, Varga Ida, Végh Erzsébet, Nagy Andrásné, Ujvári Máténé, Balogh Julia, A. Szabó Piroska, özv. Pálffy Lajosné, Décsi Eszter, Kovács Piroska, Szabó Zsófia.

Kiadó lakás

IV. tized Cseke-u. 2. szám alatt magános, vagy gyermektelen házaspárnak. Értekezni lehet: a helyszínen, a tulajdonossal.

Elcserélem

II tized Körner Béla-utca 53. szám alatti családi házamat szántóföldért. Értekezni lehet: Rácz Lajos újságárral, a helyszínen.

Az élet vándorai.

(K. K.) Vasárnap, április 23-án, délután két ukrán lovas-szekér állott meg a városháza előtt, amelyeken oroszos öltözötű férfiak és egy nő kisleánykájával szorongott. Az egyik rendőrünk eligazító szolgálatot teljesített, így utasítására és megszólítására feltűnő volt, hogy a szekéren ülő életvándorai magyarul feleltek. A magyar feleletre felfigyeltem s később tudtam meg, hogy a bolsevizmus poklából szerencsésen kimenekült s már az első világháború óta Oroszországban rekedt magyar hadifoglyok.

A gondolt, hogy egy hosszú időszakot a „szovjet paradicsomban” töltött magyar emberekről van szó, nem hagyott pihenni. A héttől délutáni órákban felkerestem tehát szálláson a két vándort, akik megszólításomra igen barátságosan és magyar testvéri szeretettel válaszoltak. Beszédük, tiszta magyar kiejtésük meglepett, annál inkább, mert -- mint mondták -- amióta Oroszországban vannak, nem volt alkalmuk magyarul beszélni. Lassan, tapogatózva indult a társalgásunk, mert nem bizalmaskodtak. Amikor azonban felfedtem előttük, hogy én az itteni újság nevében kerestem fel őket, szeretném, ha élményükből valamit elmondanának, mert az újságolvasókat bizonyára érdekelné fogja az ók komoly, megfontolt kijelentéseik, akkor lassan megoldódott a nyelvük. Először is kijelentették, hogy őket az élet vihara nagyon megtépte, megtaposta, azért szűkszavúak. Ahonnan ők jöttek, ott mindenki gyanús volt, ott mindenki el lehetett készülni arra, hogy a

GPU. zsidó ügynökei egyszerűen csak a más nyelven való beszélgetésért is elhurcolják az éhező, szenvedő munkást. Azért bizalmatlanok, azért repdes minden kérdésre a tulságosan megviselt ideg-száluk. Megnyugtattam őket, hogy most már itthon vannak, a magyar földön, ahol magyar a magyarral testvéri szeretetben él és egy eszme tüzesíti a szíveket, leszámolni véglegesen a rabslágitartó bolsevista uralommal.

E szavaim hallatára kissé felragyogott a tekintetük és beszélni kezdtek. Borsalmas nyomorról, állati sorsba süllyesztésről beszéltek. Éhbéért, lehetetlen megélhetési viszonyok között tengették ők is életüket.

Megtudtam azt, hogy egyiküknek a neve Makai Mihály, közműves, 51 éves, fehértemplomi születésű, temesvári lakos, római kat. vallású, nős és egy kisleányuk van. Felesége orosz nő, aki egy szót sem tud magyarul. De nem tud a kis Nyina sem. Csodálkozással tekinttem az apára, akihez kisleánya szeretettel simult hozzá. Látszott a gyereken, hogy nem rendetlen viselkedésű. Az édesanyja a langyos tavaszi napfényben apró kis ruháskáit és a család fehérműit mosta-vasalta. Csepp kis szoknyácskájában oly boldogan sétált előttünk a kis Nyina, mint egy tündérrájkirályleány. Az egyik vállpánton az anyja nem vasalta elég szépen a szalagokat, erre odaszaladt és kérte, hogy vasalja ki megegyeszer, mert ő itthon van és boldog, hiszen apukája hazájában minden olyan szép. Csodálatos megérzés egy öt éves kisleány agyában, hogy ő magyar

A leventék is selymet termelnek, hogy a honvédségnek elég ejtőernyője legyen.

A Levente Hírközpont jelenti: A honvédség ejtőernyő selyem szükségletét az ország eddigi selyemgubó termése nem fedezi. Elsőrendű, sürgős honvédelmi érdek tehát, hogy most már kizárólag hadianyag előállításával foglalkozó állami selyemfonó gyáraknak megfelelő mennyiségű selyemgubót lehessen biztosítani. Ennek a célnak elérésére idén sorompóba áll az egész magyar leventeifjúság.

A honvédelmi miniszter nevében vitéz Beldy Alajos vezérezredes, az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének és a Testnevelésnek Országos Vezetője elrendelte, hogy az illetékes leventeparancsnokok azokon a vidékeken, ahol erre lehetőség van, szervezzék meg a leventeifjúság körében a selyemgubó tenyésztést. A kötelező leventefoglalkozásokon felhívják a leventék figyelmét a selyemhernyótenyésztés fontosságára és a tenyésztés lehetőségeire és rámutatnak arra, hogy a selyemhernyótenyésztéssel vállalt munka elsőrendű honvédelmi jelentőségű és a tenyésztő számára — a gubók beváltási árából — anyagi előnnyel is jár.

A miniszter rendelete értelmében a leventeifjúság körében a selyemhernyótenyésztésnek még április folyamán meg kell indulnia. A termelés megszervezésébe bekapcsolják az ifjuvezetőket is és remélhető, hogy a rájuk bízott feladatnak fiatalos lelkesedéssel fognak eleget tenni.

A rendelet felsorolja azokat a vármegyéket, ahol a közterületek eperfa-állománya selyemhernyótenyésztésre szabadon igénybevehető s így a természetadta lehetőségek a legkedvezőbbek. Ezek a vármegyék: Bács Bodrog, Baranya, Bars és Hont, Békés, Bihar, Borsod, Csanád, Arad, Torontál, Csongrád, Esztergom, Fejér, Győr, Moson,

Pest-Pilis Solt Kiskun, Somogy, Sopron, Szabolcs, Szatmár, Szilágys, Tolna, Vas, Veszprém, Zala, Zemplén, Hajdu, Heves, Jásznyagykun, Szolnok, Komárom, Nógrád, Nyitra-Pozsony. A selyemhernyó tenyésztéssel kapcsolatos munkák megindításáról, a kis hernyók igényléséről részletesen intézkedik a rendelet.

A magyar leventeifjúság már sokszor megmutatta, hogy millió tömegeiben rejlő hatalmas erejével a legkülönbözőbb nehéz feladatoknak is eleget tud tenni. Bizonyos, hogy sorompóba állításával megszerzi a szükséges selyemhernyótenyésztés a honvédség számára. (LHK.)

Termeljünk minél több burgonyát.

A háború alatt fokozott jelentőséghez jutott a burgonya mind az emberi táplálkozásban, mind az állatok takarmányozásában. Ez érthető is, mert a területegységen a burgonya adja a legnagyobb tömegű tápanyagot, emellett sokoldalú a felhasználhatósága, a háborús közellátásban sok minden lehet burgonyával pótolni. Éppen erre való tekintettel a kormányzat állandóan hangsúlyozza a burgonyatermesztés jelentőségét és fokozott felkarolásának szükségét. Ezt a célt szolgálja a „Fokozzuk a burgonya termesztését!” című utmutató is, amelyet a földművelésügyi minisztérium több százezer példányban juttatott el a gazdák kezébe.

Illetékes helyről újból nyomatékosan felhívják a figyelmet a burgonyának legszélesebb körű és az eddiginél nagyobb mérvű termesztésére. Kívánatos, hogy nemcsak minden gazda gondoskodjék saját burgonyaszükségletének megtermeléséről — a háztartás szükségletén kívül a takarmányozási szempontokra is gondolva — hanem termeljen minél több burgonyát mindenki, akinek bármilyen kis darab földje, vagy kertje

származásu és fajú népbiztosok tömegével, akik ott minden jöbän usztak, övék volt a hatalom. Elmondta aztán, hogy ők orosz feleségével és kisleányával együtt katolikusok. Egy aránylag kicsiny szent képet (ugynevezett ikont) őriztek szerény lakásukban. Ők imával keltek, imával feküdtek. Egy alkalommal, amikor az ellenőrző vörös katonák a „munka parancsnokkal” megjelentek lakásán, meglátták a szent képet és a „parancsnok” magából kikelve utasította őt, hogy azonnal dobja ki, mert ez a kép bolsevista államellenes és imádkozni nem szabad! Ha el nem távolítja azonnal, akkor megy velük a nyilvántartóba. Ez a bizonyos „nyilvántartó” természetesen a kinzókamra volt, ahonnan visszafelé ut nem vezetett, annak kapuján a munkások sokasága csak beléphetett, de onnan elve egy sem jött ki.

Makai Mihály azonban magyar ember, így a bolsevista államban is feltalálta magát. Leakasztotta az ikont, elhelyezte vaspántos ládájuk legrejtettebb zugába és csak zárt ajtó mögött vette este, amikor imájukat végezték. Odament közben a szekeréhez, onnan a ládából kiemelte a szentképet és bizó lélekkel tekintve annak Mária képére, azt mondta, hogy eddig minden bajon és veszedelmen keresztülsegítette és hisz az Istenben, hogy hazasegíti őket és ott-hont találják e drága magyar hazában. Ő ugyan még Temesvárra nem mehet, így egyelőre a magyar kormány gondoskodása Szabadkára irányította őt kis családjával együtt. (Folytatjuk.)

van. A rendkívüli háborús viszonyok és kockázatok, az esetleges szállítási nehézségek egyaránt kívánatosnak teszik, hogy minél több háztartás rendelkezzen saját természetű burgonyával. A burgonyatermelésnek nagy előnye, hogy nem fenyegeti számbavehető termelési és raktározási háborús veszély. Okszerű termelési eljárás mellett az időjárási kockázat is viszonylag kicsiny. A burgonyatermés kiszedése minden szűk határidőhöz kötve és nem esik egybe más fontos betakarítási munkákkal. De érdemes a saját szükséglet fedezésén kívül eladásra is minél több burgonyát termelni, mert a burgonya ára viszonylag kedvezően van megállapítva, a beszállítási köteleesség teljesítésénél is előnyös a burgonya buzaegység száma (étkezési burgonyánál 33, ipari burgonyánál 27).

Bár a burgonya szokásos ültetési ideje a legtöbb vidéken már elmúlt, még ezután is a siker teljes reményével lehet burgonyát ültetni. Nem elég azonban az eddigigal nagyobb területen burgonyát ültetni, hanem okszerű műveléssel a többnyire alacsony terméshozamát is emelni kell. A burgonya feltétlenül megkívánja, hogy annyiszor jól megkapálják, ahányszor a talaj összetömődése és a gyomosodás miatt ez szükséges. A lókapa használata a munkát gyorsabbá és olcsóbbá teszi. Különösen fontos munkája a burgonyának a töltögetés, amit általában későn szoktak elvégezni. Az első töltögetést korán kell kezdeni, amikor a burgonya lombja kb. arasznyi, azután fokozatosan kell töltögetni, esetleg háromszor is, de feltétlenül kétszer. Vigyázni kell, hogy az utolsó töltögetés a teljes virágzás előtt véget érjen, mert később a fejlődő gumók megsérülnek és ez a termés rovására megy. Töltögetéskor természetesen gyorsabb és olcsóbb munkát végezhetünk. Ha mindenki átérzi a burgonyatermés növeléséhez fűződő nagy érdekeket, számottevő előnyök származnak abból nemcsak a közellátásra, hanem elsősorban a burgonyatermelőkre.

Figyelem!
Szép kivitelű és jóminőségű **cserépkályhák és kandallók** minden színben állandóan raktáron kaphatók:
D. Szabó Lajos cserépkályha-készítő telepén Hajduszoboszló, Körner B.-utca 49.
Új cserépkályhák szakszerű beépítését, tisztítások, javítások és átrakások elvégzését is vállalom.

Telefon: 110.

Zöldhitelek folyósítása.
Felhívjuk a mezőgazdasági termeléssel foglalkozók figyelmét arra, hogy a 830-1944. M. E. számú rendelet értelmében az ugynevezett „Zöldhitelek” folyósítását a **Hajduszoboszlói Takarékpénztár** a tavaszi mezőgazdasági hiteligények kielégítése céljából megkezdte.

Eladó egy keveset használt fekete selyem ruha, egy új blúz és egy tisztikard. Isonzó-u. 12.

A fürdő közelében egy 22 szobás penzió konyhája kiadó. Értekezni lehet: Kőlcsey-u. 34. sz. a.

Befulladt bomba! Életveszélyes!

Ellenséges légitámadás után a tüzserészek ily feliratu táblával jelölték meg a fel nem robbant, vagy később bizonytalan időben felrobbanó ugynevezett hosszú készletetű bombák becsapódási helyeit és azok környezetét. Város, ipartelep, vasutvonalak, stb. ellen végrehajtott ellenséges légitámadások folyamán ledobott világító, gyújtó és robbanó hatású stb. bombák között csaknem mindig szerepel hosszú készletetű bomba, felrobbanása különleges gyújtószervezeténél fogva a becsapódás után percek, órák, sőt napok múlva időzítésének megfelelően bizonytalan időben történik.

A fel nem robbant bombák becsapódásukkor mélyen behatolnak a talajba, a becsapódás helye gyakran alig észrevehető, csak 20-40 cm átmérőjű omladékos tölcser marad hátra. Épületbe csapódva több emeletet is átütnek, a mennyezetben megszorulnak, vagy a padlón fekszenek. Amennyiben ilyen fel nem robbant bombát észlelünk, azonnal távozzunk a hely szélére és tegyünk jelentést a légoltalmi önvédelmi szervezet (háziparancsnok, háztömbparancsnok) útján a hatósági légoltalmi alkörzet parancsnokának, vagy pedig a legközelebbi hatósági közegnek (rendőr, csendőr).

A talált, nem működött világító, gyújtó és egyéb bombákról, valamint ellenséges repülőgépekről ledobott ismeretlen eszközökről is tegyünk jelentést.

A fel nem robbant bombák piszkálása, megmozgatása, valamint a felrobbant bombák visszamaradt alkatrészeinek és egyéb ledobott eszközöknek elhordása életveszélyes, ezért fel nem robbant bombák, bomba alkatrészek, stb. összeszedése és hatástalanítása különleges szakképzettséget igényel. Éppen ezért ezt a feladatot az erre a célra kiképzett légoltalmi tüzserészek végzik el.

A város, község, ipartelep, stb. légoltalmi tüzserészei megállapítják a fel nem robbant és hosszú készletetű bombák veszélyes körzetét és ezek határán az utca betorkoláshoz „Befulladt bomba! Életveszélyes!” feliratu táblákat helyeznek el. A tüzserészek által kijelölt veszélyeztetett területre a város, község, ipartelep légoltalmi parancsnoka a legrövidebb időn belül kiüríti és védett helyen felállított órákkal lezárja.

A fel nem robbant és hosszú készletetű bombák robbanási veszélyét akkor csökkenthetjük a legnagyobb mértékben, ha minél gyorsabban elhagyjuk a veszélyeztetett területet. Ezért háromnapos szükségletünknek megfelelő fontosabb holmijainkat magunkhoz véve azonnal távozzunk a veszélyeztetett és kiürített területről, ahová csak a zárlat feloldása után szabad belépni.

Bocskay Mozgó

heti műsora:

Apr. 30-án—máj. 1-én: Vasárnap-hétfőn: Remek izgalmas, kalandos, új magyar film: **Házassággal kezdődik.** Fősz.: Muráti Lili, Hajmássy Miklós, Bilcsi Tivadar, Sennyei Vera, Rajnai Gábor, Déri Sári és sok mások. **Magyar hiroadó.**

Máj. 2-án, kedden: Merésztemájú, világkörüli új német film: **Hajsza a tengeren.** Csak 16 éven felülieknek. **Legújabb német hiroadó.**

Máj. 3-án, szerdán: Pazar, különleges magyar film: **Halálos csók.** Fősz.: Nagy István, Karádi, Somlay, Rajnai, Gregus. **Ufa hiroadó.**

Máj. 4-én, csütörtökön: Egy rendkívül intim nagyvárosi éjszakáról készült új német film: **Örök álarc.** Fősz.: Olga Csehova, Mathias Weimann és **Piros pünköszt napján.** Énekes zenés magyar kis film. Fősz.: Rosita Seranó. **Világhiroadó.**

Máj. 5-én, pénteken: Közkívánatra! A legzesebb napsugaras, vidám, énekes, zenés film: **Asszony a katedrán.** **Legújabb magyar hiroadó.**

Máj. 6-án, szombaton: Magyar bohózat: **Családunk szégyene.** Fősz.: Maly Gerő, Vaszary Piri, v. Benkő Gyula, Goll Bea, Hajmássy Miklós, Halmay Tibor. **Magyar hiroadó.**

Eladó föld. A földesi ut-
föld 2 és fél
hold föld e adó. Értekezni lehet:
Kossuth-utca 28.

Egy kat. hold 255 négy-
szögöl
buzával bevetett föld a földesi-ut
dűllőben eladó. Értekezni lehet: Nap-
utca 12. sz. alatt, ahol 2 ágy és 1
szekrény is eladó.

Két fiatal leány
egy csinosan butorozott szobát keres
állandóra. Cim: a lapkiadóhivatalban.

— **A mult világháborúról** irt vissza-
emlékezéseket Adám Éva a Magyar Lányok
új számába. Díjtalan mutatványszámot kívá-
natra bárkinek küld a kiadóhivatal: Buda-
pest, VI., Andrássy-ut 16.

Utánképzések.

A Légoltalmi Liga helyi oktatói sorozatos utánképzési órákat tartanak a házcsoportparancsnokok és helyettesek utánképzésére. Szükséges ez különösen ma, amikor a légiháború nap-nap után surlja hajlékaink fedelét, amikor fegyelmzett magatartásunk és emberbaráti kötelességünk összefügg hoz bennünket a bajban, amikor a veszélyes órákban egyaránt ki kell venni részét a légoltalomból minden társadalmi osztálynak; ma, amikor nem szigetelheti el magát senki e honvédelmi munka lelkiismeretes teljesítése elől! Azok a szavak, amelyek a Légoltalmi Liga oktatói ajkáról elhangzanak, megvilágítják előttünk a komoly helyzetet, de ugyanakkor a kötelességteljesítés pontos ellátásával kialakítják az összetartozandóság teljes fogalmát! Tudnunk kell, hogy a most folyó utánképzések után jön a házcsoportok lakosainak utánképzése is, ahol a lelkiismeretes pontossággal kioktatott házcsoportparancsnokok és helyettesek nyújtanak mindenre kiterjedő, felvilágosító és gyakorlati utánképzést, hogy a házcsoportok kebelén belül lakók ismereteket nyerjenek egyben az újabb rendelkezésekről, másrészt pedig az eddig eltanultak alapján számonkérjék és gyakoroltassák a védekezési módozatokat! Feltételezzük lakostársaink megértését minden vonalon, hisszük, hogy a társadalmi különbségek teljes megszűnését eredményezi a sorsközösség tudata! Ahogy a magyar kormány átfogó munkája egy tollvonással megszüntette a már tulságos mértékben felépített titulusokat és a magyar haza szolgálatát egyformán kötelességévé tette mindnyájunknak, úgy ennek az egybeforrasztó intézkedésnek átérzése öntudatra ébreszti a vonakodókat; lelkesíti hazánk mind n egyes tagját és az önvédelmi szervek munkája szoros összhangban áll a jövőben! Páldás magatartást, fegyelmzett viselkedést, testvéri megértést, egységes szolgálót követel ma a haza védelmé! A haza pedig mindenek előtt szent! Védjük és oltalmazzuk vállvetett erővel! Ezzel tartozunk multunknak, jelenünknek és szebb jövőnknek!

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor konfirmációi istentisztelet és urvacsoraszítás lesz. Prédikál Fehér János lelkész, konfirmációi és ágendai beszédet mond Bélyeky Lajos lelkész. A délután 3 óras istentiszteletet Máthé Kálmán segédlelkész végzi. A perseyipénz a bombakárosultak javára szolgál.

— **Adakozzunk az ellenséges terrortámadások által hajléktalanná vált bombakárosultak felsegítésére.** Befizetések eszközölhetőek a 151,006. sz. „Belügyminisztérium légitámadások áldozatainak megsegítésére letéti számla Budapest” címen postatakarékpénztári csekk-számlára.

— **Minisztertanács** volt szerdán délelőtt Sztójay Döme miniszterelnök elnöklésével. A minisztertanács igen sok fontos rendeletet hozott.

— **Szilassy László** főispánunkat Kormányzó urunk főméltsága Debrecen sz. kir. város főispáni teendői alól saját kérelmére, buzgó szolgálatainak elismerése mellett felmentette, Hajdúvármegye főispáni állásában pedig továbbra is megerősítette. Szilassy László főispán értékes munkát fejt ki Hajdúvármegye főispáni állásában. Egyenes jelleme, határozott jobboldali irányzata sokban hozzájárult ahhoz, hogy a vármegyében a keresztény magyar szellem megerősödhetett!

— **Debrecen sz. kir. város** főispánjává Kormányzó urunk főméltsága dr. vitéz Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgatót nevezte ki.

— **Dr. Tasnádi Nagy András** titkos tanácsos, képviselőházi elnök elnöklésével Budapesten tartotta évi rendes közgyűlését a Magyar-Német Társaság. A közgyűlésen a miniszterelnök képviselőjében Huszovszky Lajos miniszterelnökségi államtitkár jelent meg. Ott volt Antal István miniszter és igen sok jeles államférfi. A közgyűlés Kibédi Varga Sándor főtitkár jelentéséből örömmel állapította meg, hogy az idő a társaság céljait mindenben igazolta. A közgyűlés dr. Tasnádi Nagy András elnöknek fáradságtalan és buzgó munkásságáért, mellyel a társaságot vezette és tekintélyével, politikai bölcsességével eredményes munkára képesítette, hálás köszönetet szavazott.

— **A Hüse Imre** hadiárvai felruházása céljára a Loránffy Zsuzsanna nőbibiakör tagjai mozgalmat indítottak s a begyűlt pénzből alsó és felső ruhákat varrnak az 5 éves Hüse Etelka és a 2 éves Amália részére. A 9 éves Imre nevű gyermek ruházatóról a református egyház mindjárt gondoskodott. Az Egyesült Női Tábor is hozzájárul ezeknek a szegény hadiárvaiknak a megsegítéséhez.

— **A Hajduszoboszló és vidéke ipartestület** az IPOK felhívására a helybeli iparosság körében gyűjtést indított a bombakárosultak megsegítésére. Adományokat a testületi eljárónak átadott gyűjtőiven, vagy az ipartestületben a hivatalos órák alatt lehet befizetni.

— **A „Független Hajduság”** felelős szerkesztője és lapkiadótulajdonosa a bombakárosultak megsegítése céljára 100 pengőt befizetett a 151,006. csekk-számlára.

— **A bombakárosultak javára** való adakozásra a református egyetemes konvent elnökségétől a ref. egyházközségek tagjaihoz felhívás érkezett. Az adakozásra a következő alkalmak nyílnak: Ha az egyházközség területére bombakárosultakat telepítenek, fogadják őket a hívek atyafiúi szeretettel, segítsék őket ruhával, étellel s buzgólkodjanak azon, hogy mindenki elfogadható otthonhoz jusson. Ha a gyülekezetbe nem telepítenek ki bombakárosultakat, a helybeli nőbizottság gyűjtősen ruházatot, élelmiszert és küldjék el a kársújtott gyülekezet nőszövetsége, vagy lelkészi hivatala címére. Ha az adakozó könnyebbnek találja, elküldheti a küldeményt az illetékes református egyházkerületi nőszövetség címére, Tiszántúlról: dr. Makkai Sándorné Debrecen, Dóczy József-utca 5. szám alá. A pénzbeli adományok az Országos Földhitelintézetnél erre a célra nyitott 48,800. sz. folyószámlán befizethetők. A begyűlt összeg, mint a nemzeti adakozás egyik része, felekezeti célok megjelölése nélkül áll az illetékes tényező rendelkezésére. A helybeli gondnoki hivatalnál kitett íven adományok a bombakárosultak részére befizethetők s ugy a befolyt összeget, mint a tisztán református célra érkezett adományokat az egyház vezetősége rendeltetési helyükre készséggel eljuttatja.

— **Kitüntetés.** A Honvédségi Közlöny apr. 18-iki száma közölte, hogy Melegh Dániel tábóri lelkész, főhadnagy az I. oszt. tűzkereszt mellé a Signum Laudist kapta. A szép kitüntetéshez gratulálunk!

— **Minden összejövetel tilos** április 30-tól május 3-ig az ország egész területén a belügyminiszter rendelete értelmében.

— **Paprikaszükségletét** szerezze be **Földi Imre** fűszer- és italárak szaküzletében: II., Török-domb-utca 12. Telefon: 122.

— **Egy üst,** üstházzal együtt eladó. Érdeklődni lehet: **Földi Imre** fűszer- és italárak szaküzletében: II., Török-domb-utca 12. Telefon: 122.

— **A mentőautóra** az utóbbi napokban adakoztak: Császi Gábor fegyőr, Szolnok 11:30 P, Végh Antal (Kossuth-utca 91. sz.) 5 pengőt.

— **A mi hajdúvéreink** — hős honvédek — minden heten felkeresnek bennünket soraikkal. A legújabb keletű zold tábori lapokat sok névalírás díszíti. Kedves hajdúfiúk üzennek, a haza védelme közben szeretettel gondolnak itthonmaradt hozzátartozóikra. Felelős szerkesztőnk címére a heten következők juttatták el soraikat: Az első lapot a Z. 334. sz. tábori posta utján küldték és a következőket írják: Minket hajduszo-boszlóiakat a sors különös kegyelme hazánk védelmére egymás mellé sodort. Kérjük azért szerkesztő urunkat, hogy a helyi lapban, melynek jóindulatából többen olvasói vagyunk, sziveskedjék az alábbiak üdvözlését és jó kívánságait úgy hozzátartozóinknak, mint az összes ismerősöknek becses lapja útján közvetíteni. Üdvözljük a város vezetőségét, hivatalnokait, az előfizető gárdát és az egész nagy közönséget. Csombordi Kálmán, Mónus János, Pethő Miklós, Varga Lajos, Loós Sándor, Papp Elek, B. Szabó József, Császi Sándor, Király Lajos, Szabó József örv., Lovas András, Dede Lajos, Tóth Gyula, Messzinger Imre, Rácz László, Nyeste Sándor, Vágó Gábor, Rácz Antal, Bakos Sándor, Nagy Sándor, Barbócz István, Végh Ferenc, Somogyi Ferenc örv., Kereki István örv., Bozsódi Lajos tiz. — Másik tábori lapon az A. 841. sz. tábori postával több hajdúfiú kéri szerkesztőnket, hogy a következő soraikat közöljük: Messze idegenből szeretettel gondolunk otthonunkra és családainkra, rokonainkra s minden ismerősünket szívből üdvözljük, sok levelet várunk: Sándor László honv. (Nap-utca 15.), Molnár János honv. (Köcsényi-utca 7.), Sándor Lajos honv. (Olajmalom-utca 1.), Kovács Gábor (Nádudvar, Kossuth-utca 5.), Sánta Gábor (Körner Béla-utca 12.), Sallai Mihály (Nádudvar, Derzs-utca 1309.). — Drága magyar véreink üzenetét mindig megkülönböztetett lelkesedéssel közöljük lapunkban, egyben kívánjuk, hogy a győzelembevetett hit erősítse helytállásukat, fegyvereiket vigye győzelemre a Magyarok Istene, kihez száll az ók imádsága épügy, mint az itthonmaradottaké.

— **Öngyilkosság.** Berecki Gábor helybeli lakos a gátoldali csordakutba ugrott öngyilkossági szándékkal és abba belefuladt. A tűzoltóság értesítést kapott és a hullát a kutból kimentelte.

— **Tűzeset.** Szóke Lajos Szováti-ut 3. szám alatti lakos udvarán egy szekérszalma és csutka április 25-én, délelőtt 9 órakor kigyuladt. A tűzoltóság a helyszínen megjelent és a tüzet eloltotta. A kár jelentéktelen.

— **A zsidók kitelepítése** Ungváron és Munkácsra megtörtént. Más helyeken is megindult a kitelepítés.

— **Hány mozi van az országban?** Egy most megjelent moziinvtartási statisztika beszámol arról, hogy Magyarország városaiban és nagyobb községeiben hány mozi működik. E kimutatás szerint összesen 685 mozi játszik és ehhez jön még 7 nyári mozi és 33 rendszeresen játszó, de iskolai, vagy más intézeti, egyházi, katonai, zárkörű, vagy bányamozi. Állagban a statisztika szabálya szerint 16–20 ezer lélekre esik egy mozi.

— **A zsidó üzletek** bezárásával látjuk, hogy a főtérren hány üzlet maradt lezárva. Valóságos ünnepi csend honol nálunk is a főtérren. A zsidóüzletek leltározása serényen tart s azok keresztényen kereskedő kezébe juttatása is folyamatban van.

— **Babalakodalomról** mesél Az En Ujságom kis olvasóinak. Díjtalan mutatvány-számot kívánatra bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 16.

— **Az Uj Idők** legújabb számának élén Makkai Sándor Éva kisasszony című ebeszélése áll. Tovább folyik a lap két hatóságos regénye: Bokay János Hősnője és Fekete István műve: az Emberek között. Díjtalan mutatvány-számot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut. 16.

— **A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter** a rendkívüli viszonyokra tekintettel az „E.” megkülönböztetett jelzésű személygépjárművek és motorkerékpárok használatát, illetőleg további rendelkezéséig a következő átmeneti könnyítéseket engedélyezte: Az említett gépjárműk a rendelkezés szerinti használaton kívül az ellenséges légitámadások következtében előálló helyzetekre tekintettel a közlekedés esetén családtagokat és ingóságokat is szállíthatnak. Amennyiben „E” jelzésű személygépkocsijukat, vagy motorkerékpárjukat ebből a célból tilalmi időben 75000—1943. K. K. M. sz. r. II. p. I. bekezdés is igénybe kívánják venni, ehhez a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter engedélyét kell kérni. „E” megkülönböztetett jelzéssel nem rendelkező gépjárművek részére kizárólagosan csak az az említett célra, de legfeljebb 48 óra időtartamra a gépjármű kerületi elsőfokú rendőrhatalósága adhat, a vezető személyes felelőssége mellett engedélyt.

— **Anyakönyvi hírek.** Hazasság-kötések: Szihalmi József és Kopányi Margit, Kiss Károly és Ó Nagy Rozsa, Olah Lajos és Szerepi Eszter. Születések: Arva András és Kiss Piroška fia László, Harangi József és Kovács Erzsébet leánya Vilma fia Mihály-Gábor, Mohács: Lajos és Szilágyi Amália leánya Ilona, Gati István és Szász Vilma leánya Vilma-Margit, Jenei István és Vágó Eszter leánya Eszter, Sz. Tóth Mihály és Onádi Julianna fia Mihály, Mónus Sándor és Hódos Piroška leánya Emma-Piroška. Halálosok: Császi Eszter 19 éves, Szilávi Géza 73 éves, Cs. Kiss Károly 67 éves, Magyar Sándorné B. Nagy Zsófia 47 éves, Hunyadi Sándor 24 éves, Tóth Mihály 59 éves, Varga László 4 hónapos, Berecki Gábor 53 éves, Kóte Sándorné Kovács Eszter 61 éves, Márton Károly 55 éves.

— **Országos gyűlés a bombakárosult kézművesiparosok megsegítésére.** A legutóbbi időben a fővárost és környékét ért ellenséges terrortámadások következtében a kézművesiparosok bombakárosultjainak felsegélyezésére országos mozgalmat indított az Ipartestületek Országos Központja (IPOK), melynek célja nemcsak a károsultak részére pénzügyi segélyek folyósítása, hanem a tönkrement műhelyek újból való felállítására és szerszámok és gépszerelvények biztosításával a további termelési munka lehetővé tétele. Az IPOK e célból felhívta az ország ipartestületeit, hogy tagjaik körében indítsanak gyűlést a bombakárosult iparosok talpraállítására. Adományokat városunkban az ipartestület gyűjtőívén lehet előjegyezni, de el lehet juttatni közvetlenül az IPOK-hoz is.

— **A címek megszüntetését** a miniszterelnökség elrendelte, így sem szóbeli, sem írásbeli megszólításnál nem szabad a jövőben mást használni, mint ami az illető hatósági személy beosztását megjelöli. Így a megszólítás ezentúl a következő lesz: miniszter ur, főispán ur, alispán ur, polgármester ur, főszolgabíró ur, vagy főmérnök ur stb. A beadványokban, vagy kérelmeknél nem szabad a jövőben használni az „alázatos tiszteletem”, vagy vele hasonló kifejezéseket.

— **A magyar parasztság** öntudatáról, tanulmánykötéséről irt vezetőcikket Várnagy Imre sörédi gazdasági előjáró a Magyar Föld legújabb számában. A magyar falu képes hetilapja 24 oldalas terjedelemben jelenik meg Mutatvány-számot küld a Magyar Föld kiadóhivatala: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

4169—1944. kig.

Hirdetmény.

Közölni teszem, hogy a m. kir. Belügy-miniszter ur 5008—1944. II. b. sz. leirata, illetőleg a 80.000—1906. B. M. sz. rendelet 9. §-a alapján dr. Geönczy József I. o. városi aljegyzőt teljes hatáskörű anyakönyvvezető-helyettesévé jelöltem ki.

Dr. Márton Gábor polgármester.

— **Megkezdődött a selyemtenyésztők jelentkezése.** A selyemtenyésztéssel foglalkozó falusi lakosság körében nagy érdeklődés nyilvánul meg az idén is a jövedelmező meliékfoglalkozás iránt. A jó gubóárok mellett a tenyésztők már tavaly is nagyon szép keresetet értek el. Sokan 500—1000, sőt 1000 pengőnél felüli jövedelemre is szert tettek a néhány hetes; asszonyok, gyermekek és öregek által is elvégezhető munkából. Természetesen az egészen kis tenyésztések után elérhető párszáz pengős gubóvetélár is megbecsült haszon a falusi háztartásban, hiszen ahhoz úgy jut hozzá a selyemtenyésztéssel foglalkozó család, hogy a hernyóra fordított munkát egyéb teendői mellett jelformán meg sem érzi. Ma, amikor a hernyóselyemtermelés kizárólag fontos honvédelmi céllal szolgál, hazafias kötelesség is az ország eperfaállományának teljes kihasználása. Ép azért a falusi lakosság mellett az iskolás gyermekek, leventék, levente-lányok, diák-kapitányok és honvédelmi alakulatok is fokozottan kapcsolódnak be ebbe a munkába. A MÁV Budapest—déli üzletvezetőségéhez tartozó vasutasság, mint az elmúlt években, most is részt vesz a selyem tenyésztésben. A selyemtenyésztési idény április végén, május elején kezdődik, de a kis hernyók igénylése végett már most kívánatos jelentkezni a községi selyemtenyésztési felügyelőknél, akiknek címét mindenütt megmondja az előjáróság. Ahol községi felügyelő esetleg nem volna alkalmazva, de eperfa van, a székszárdi M. kir. Országos Selyemtenyésztési Kísérleti Intézet küld selyempetét.

— **A tavaszi vagy nyári gyümölcs-fapermetezés a fontosabb?** Erről közöl cikket a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma Ismerteti a legújabb kiváló permetezőszert, a virágzó gyümölcsfák permetezését, a gyümölcsös, szőlő, konyhakert aktuális teendőit, a szőlőtövek pusztulásának okait, a hernyóenyv házi pótlását, a zöldség palántanevelést, a cserebogár és almamoly irtását stb. A színes gyümölcsképet is közöl két lapból a Növényvédelem kiadóhivatala, (Budapest, VI., Aréna-ut 84-c.) lapunkra való hivatkozással egy alkalommal díjtalanul küld mutatvány-számot.

— **Tenyészjuhokat osztanak ki Erdélyben.** Az erdélyi juhállomány feljavítása és gyapjatermelésének fokozása érdekében a földművelésügyi miniszter Erdély területén mintegy 1.000 db. válogatott minőségű anyajuhnak kedvezményesen áron való kiosztását rendelte el. Az akció a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltségének felügyelete, irányítása és ellenőrzése mellett, a vármegyei gazdasági felügyelőségek útján, az állattenyésztő szövetségek közreműködésével nyer lebonyolítást. Juttatásban részesülhetnek azok a kisgazdák, akiknek juhállománya saját hibájukon kívül erősen lecsökkent, vagy akik juhtenyésztéssel eddig egyáltalán nem, vagy csak időközönként foglalkoztak. A kiosztásnál előnyben részesülnek az ellenőrzött „állattenyésztő községek” kisgazdái. A közös legeltetés lehetővé tétele, valamint a gyapju és a tejértékesítés megszervezése érdekében egy-egy községben 50 darab anyajuhnál kevesebbet nem osztanak ki. A gazdáknak kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy a kapott tenyésztőjuhokat legalább 2 évig tenyésztésre használják és azokat a m. kir. gazdasági felügyelőség engedélye nélkül nem vágják le, vagy nem adják el.

— **Légitámadások következtében megrongálódott épületek anyagellátása.** Az Ipari Anyaghivatal felhívása alapján a kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a légitámadások okozta épületek károkozott helyreállítási munkálataihoz szükséges téglák, cserép-, cement-üveganyagokat a m. kir. Ipari Anyaghivatal Budapest székesfőváros és környéke területén a Fővárosi Közmunkák Tanácsának, az ország többi területén a törvényhatóságok első tisztviselőjének bocsátotta rendelkezésére. A károsultak anyagigényléseit a helyreállításra, irányuló kerelmükkel kapcsolatban az épület felvése szerint illetékes községi előjáróságnál (városoknál polgármesternél) kötelesek benyújtani, amely szervek a kérelmeket hivatalból terjesztik fel nevezett hatóságokhoz.

3901—1944. kig.

Hirdetmény.

A m. kir. VI. honv. hadtest országmozgósítási kormánybiztosa 95—1944 O. M. K. biz. sz. rendelete, valamint a 112.000—1942. F. M. sz. körrendelet alapján felhívom az igazgatóval rendelkező gazdálkodókat, hogy a mezőgazdasági munkálatok folytonossága biztosításának céljából siessenek segítségükre azon szomszéd gazdálkodóknak, akik től összes igavonó jószágjaikat, vagy nagymértékben vett igénybe tőlük igavonó állatot a honvédség, ugyannyira, hogy a mezőgazdasági munkálatok elvégzésére képtelenek.

Fentiekkel kapcsolatosan mindaddig a ménesbe, illetve az ökörgulyába igavonó állatot kihajtani nem lehet, míg a dűlőben (határreszen) az összes tavaszi munkálatok elvégzésének, mely munkálatok elvégzését e célra megbízott gazdákkal ellenőrzitem. Hajduszooszló, 1944. április 21.

Dr. Szücs János polgármester h.

— **Zsidó értelmiségi alkalmazottak elbocsátása.** A kereskedelmi és iparkamara a kormányhatóságtól nyert tájékoztatás alapján közli, hogy a zsidó értelmiségi alkalmazottak elbocsátására illetőleg az elbocsátások módjait tartalmazó bejelentéseknek az értelmiségi munkanélküliség ügyének m. kir. Kormánybiztoshoz való megtételére vonatkozóan megjelent rendelkezések minden ipari üzemre vonatkoznak. Ennek folytán az összes napilapokban idevonatkozólag közölt rendelkezéseket nemcsak a GYOSZ, és az ipartestületek közzétételére tartozó munka-doknák kötelessége végrehajtani, hanem nevezett érdekképviseleteken kívülálló minden más ipari üzemnek is. Felhívja ezért a kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket, hogy a szóbanlévő rendelkezéseknek haladéktalanul tegyenek eleget.

— **Termeljünk minél több főzelék- és zöldségtéleket.** A mai helyzet mindenkitől megköveteli, hogy a háborúval együttjáró különböző nehézségek megoldását ne várja mindig és zökkenőmentesen az ugysis munkával túlterhelt hatóságoktól, hanem igyekezzék ott, ahol erre lehetőség nyílik a saját erejéből is eredményre jutni. Így pl. a falusi, de ahol lehetőség nyílik, ott a városi lakosság részéről is nemcsak kívánatos, hanem nagyon hasznos munkásság volna, ha igyekeznek a közellátási helyzetet a maga részéről oly módon megkönnyíteni, hogy saját szükségletének minél nagyobb hányadát önjerejéből fedezze. Gondoljunk itt azokra a mindenkori által nagyobb nehézségek nélkül termethető fontos élelmicikre, mint amilyenek a különféle zöldség- és főzelékfélék. Így a hüvelyesek nemcsak nyáron, hanem mint száraz főzelékek magas fehérjetartalmuk folytán télen is egyik legértékesebb élelmiszereink közé tartoznak. A burgonya fontosságát külön nem is szükséges hangsúlyozni, de nem nélkülözhetők azok a főzelék- és zöldségfélék sem, amelyek nyersert, vagy szárított állapotban a tél folyamán kerülnek fogyasztásra, mint amilyenek a káposztafélék, a gyökér zöldségek stb. A Kamara, most, amikor ezeknek vetési ideje bekövetkezett, épp ezért szükségesnek tartja felhívni mindenki figyelmét a kert termények termelésére annál is inkább, mert ezek a házi kertekben, tehát kis területeken is a legtöbb helyen megtermeszthetők s így számottevő mértékben hozzájárulhatnak a Tiszántul nagyobb mérvű önellátóvá válásához.

— **Az eisötétítést** április 24-étől este 21 óra 30 perckor kell végrehajtani, de mint már többször is felhívjuk olvasóink figyelmét, amennyiben ez időnél korábban történne berépülés, úgy a közvilágítás kikapcsolásával egyidőben minden fénykiszűrődést feltétlenül meg kell szüntetni az összes lakásokban. Erre a riasztó-ügyeleti szolgálatot teljesítők és ház-csoportparancsnokok kötelessége figyelmeztetni a lakosságot.

— **A háború és a vadállatok.** A nyulak gyavaságáról szóló közmondásra alaposan rácsafoltak a keleti hadszíntér nyulai, amint erről szemtanúk érdekes megfigyelései tesznek tanuságot. A nyulak nagyon bátran viselkedtek. A több ezer kilométeres hatalmas fronton az egész vadállományt alaposan megriaszították a dúló harcok úgy, hogy valóságos „állatvándorlás” állott elő közöttük, nyugalmassabb tájak felé. A keletlengyelországi óriási erdőségek farkascsordái a harcárma elől észak felé húzódtak és a litván erdőségekbe vették be magukat. Ugyanígy a rókok s a vadászok is, mivel ezek sem tudták a fegyverpogással és ágyudörgéssel megbarátkozni. Az emlősállatok között csak a nyulak és az őz viselkedett bátran. A nyulakat még a legvadabb pergőtűz sem tudta területük elhagyására bírni. A tüzéségi tűz alá vett földeken éppen úgy futkostak, akár csak egy békés, alföldi vadászterületen. Az őzek ugyanilyen nyugodtan viselkedtek. A fegyver és vadkacsák nem jöttek ki a sodrúkból, éppen olyan „békés” hangulatban éltek tovább, mint a nyulak és az őzek.